

Till

Samhällsbyggnadsnämnden

För kännedom

Fullmäktiges presidium

Revisionsgranskning, underhåll av va-nätet samt beredskap för dricksvattenförsörjning

Kumla kommuns revisorer har gett KPMG i uppdrag att granska kommunens underhåll av va-nätet samt kommunens beredskap för dricksvattenförsörjning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020. Syftet är att bedöma om samhällsbyggnadsnämnden har en tillräcklig och ändamålsenlig planering av underhåll av va-nätet och beredskap för dricksvattenförsörjning.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att samhällsbyggnadsnämnden i dagsläget inte har en tillräcklig och ändamålsenlig planering av underhåll av va-nätet. Bedömningen gör vi bland annat mot bakgrund av att det tills nyligen funnits ett skriftligt föreläggande i Kumla kommun från Länsstyrelsen gällande avsaknad av saneringsplan. Enligt uppgift från kommunen är föreläggandet nu muntligen avskrivet, i samband med att ett utkast på saneringsplanen skickats in till Länsstyrelsen under sommaren. Saneringsplanen är dock ännu inte antagen av samhällsbyggnadsnämnden. Vi noterar att saneringsplanen även inkluderar underhållsplan för va. Det framgår i underlag att det fortsatt finns problem med bräddningar vid Ekeby avloppspumpstation och vid andra bräddningspunkter. Kommunstyrelsen har antagit riktlinjer för dagvattenhantering i Kumla kommun 2014 som beskriver att inga bräddningar i avloppsreningsverket och ledningsnätet får förekomma på grund av ökade dagvattenflöden. Vi anser att arbetssätt för riskbedömningar med fördel bör formaliseras ytterligare i syfte att minska den händelsestyrda planeringen och öka den strategiska styrningen inom va-planering. Underlag i granskningen indikerar att det bedömda behovet av åtgärdsarbete inom va är långt större än vad både utfört arbete och planerat arbete är. Havs- och vattenmyndigheten identifierar ett antal olika strategiska dokument inom va i sin Vägledning för kommunal va-planering såsom va-översikt, va-policy och va-plan. Det framgår i intervjuer att det till exempel inte finns någon va-plan inom Kumla kommun.

Vår bedömning är vidare att samhällsbyggnadsnämnden endast delvis har en tillräcklig och ändamålsenlig beredskap för dricksvattenförsörjning. Bedömningen gör vi bland annat mot bakgrund av att dokumentation inom området till stor del utgörs av interna arbetsdokument som till viss del är ofullständiga till exempel vad gäller kommunens beredskapsplan. Det framgår i granskningen att den långsiktiga vattenplaneringen inom Kumla kommun primärt utgörs av samarbetet inom Vätternvatten AB med planerad driftstart 2030/2031. Vi anser att vattentillgången på kort sikt med fördel kan säkerställas ytterligare till exempel vid situationer av torka eller otjänligt vatten. Vidare anser vi att det på central nivå pågående arbetet med risk- och sårbarhetsanalys med fördel bör synkroniseras med såväl den övergripande beredskapsplaneringen som med samhällsbyggnadsnämndens beredskapsplanering.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi samhällsbyggnadsnämnden att:

- Färdigställa, och vid behov ta fram, strategiska dokument och handlingsplaner knutna till beredskapsplanering och va till exempel med utgångspunkt från myndigheters vägledningar.
- Verka för att stärka den strategiska styrningen inom underhållsplanering.
- Säkerställa synkroniserad övergripande och nämnds-specifik beredskapsplanering.

— Säkerställa att det finns former för att säkra vattentillgången på kort sikt.

Revisorerna önskar att samhällsbyggnadsnämnden inkommer med synpunkter på granskningen samt denna skrivelse, senast den 30 november 2020.

För revisorerna i Kumla kommun

Björn Eriksson
Vice ordförande revisionen